

25. 4. 2003

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Určení subjektu s výrazným podílem na trhu z pohledu mobilních telekomunikací

Nový regulační rámec elektronických komunikací vydaný Evropskou komisí v březnu minulého roku zcela změnil pohled na subjekt s výrazným podílem na trhu (significant market power). Subjekty s výrazným podílem na trhu (dle terminologie současného telekomunikačního zákona), nebo také s významnou tržní silou (přesnější překlad anglického výrazu lépe vystihující realitu), jsou regulovány asymetrickým způsobem a mají mnohem více povinností než nově přichozí subjekty s nízkou tržní silou.

Nový regulační rámec elektronických komunikací vydaný Evropskou komisí v březnu minulého roku zcela změnil pohled na subjekt s výrazným podílem na trhu (significant market power). Subjekty s výrazným podílem na trhu (dle terminologie současného telekomunikačního zákona), nebo také s významnou tržní silou (přesnější překlad anglického výrazu lépe vystihující realitu), jsou regulovány asymetrickým způsobem a mají mnohem více povinností než nově přichozí subjekty s nízkou tržní silou. Směrnice z roku 1997 a 1998 definovaly subjekt s výrazným podílem na trhu jako subjekt s podílem na trhu větším než 25% na předem určeném trhu. Do předem určených trhů byl také zahrnut trh hlasových služeb v mobilních sítích.

Nová Rámcová směrnice (Framework directive) 2002/21/EC určuje subjekt s významnou tržní silou (už se nejedná jen o podíl na trhu) jako hráče s dominantní pozicí na definovaném trhu, doslovně: „Podnikatelský subjekt s významnou tržní silou je subjekt, který má samostatně nebo ve spojení s jiným subjektem nebo více jinými subjekty na trhu takové ekonomické postavení, které mu umožňuje chovat se ve značné míře nezávisle na konkurenci, zákaznících a spotřebitelích.“ (čl. 14 odstavec 2 Rámcové směrnice). Tím se blíží definici používané v soutěžním právu, kdy významná tržní síla dle Rámcové směrnice je vlastně synonymem k dominantní pozici na trhu.

Podle soutěžního práva podíl na trhu není jediným kritériem pro určení dominantní pozice na trhu, ale stále zůstává nejdůležitějším kritériem. Dle soutěžního práva 25% podíl na trhu, používaný ve směrnici z roku 1998 není dostačující pro určení dominantní pozice na trhu, 50% podíl a vyšší však téměř vždy znamená dominanci na daném trhu. Další významnou součástí soutěžního práva je určení relevantního trhu, na kterém má subjekt dominantní pozici.

V Evropské unii stejně jako v České republice jsou 3 až 4 subjekty na mobilním telekomunikačním trhu. Podle předchozí směrnice se stávalo, že jeden až dva operátoři s 30% podílem na mobilním trhu spadali do definice výrazného podílu na trhu, ale žádný z operátorů neměl 50% a vyšší podíl na trhu. Podle nového regulačního rámce, tak nemusí a priority existovat žádný mobilní operátor s dominantní pozicí na trhu a může se tedy stát, že mobilní operátoři by podléhali pouze ex post regulaci. Národní regulátor nemusí vytvářet pravidla pro soutěžící na daném trhu a proto vzniká prostor pro volnou soutěž.

Trhy relevantní pro určení subjektu s významnou tržní silou jsou vyjmenovány v příloze 1 Rámcové směrnice, mimo jiné obsahují trh zahájení a ukončení telefonního spojení v mobilních sítích a trh přístupu k mobilním sítím včetně možnosti výběru operátora (carrier selection). Při určení relevantního trhu jsou národní regulační autority nuceny vzít v potaz Doporučení Evropské komise o relevantních trzích produktů a služeb.

Co znamená být subjektem s významnou tržní silou?

Subjekt s významnou tržní silou se stává součástí ex ante regulace a vztahují se na něj mnohem

přísnější regulační omezení. Je třeba poznamenat, že označení subjektu jako dominantního na trhu není pro subjekt příliš žádoucí. Na základě principů nediskriminace a transparentnosti má subjekt regulatorní závazky vůči ostatním subjektům na trhu a také koncovým uživatelům, např. musí poskytovat univerzální službu, uvolnit svou komunikační síť jiným operátorům za ceny stanovené na základě dlouhodobých nákladů a přiměřeného zisku, atp.

Určení subjektu s významnou tržní silou

Regulační autorita provede analýzu trhu s pomocí Zásad pro analýzy trhů a určení výrazné tržní síly, vydaných Evropskou komisí. Jestliže dojde k závěru, že daný trh je efektivně konkurenční, odstraní veškerá ex ante regulační pravidla a nebude určovat žádný subjekt s významnou tržní silou.

V případech kdy regulační autorita zjistí, že se na daném trhu vyskytuje subjekt s významnou tržní silou, postupuje podle čl. 6 a 7 Rámcové směrnice. Podle článku 6 národní regulační autorita musí konzultovat jakékoliv opatření, které by mělo vliv na určení tržní síly s dotčenými subjekty v rámci veřejně dostupných informačních kanálů. Je zde zakotven požadavek „jednotného informačního bodu, přes který mohou být všechny současně posuzované informace konzultovány“. Jinak řečeno, všechny národní regulační autority by měly mít svou internetovou stránku, kde by bylo možné se vyjádřit k problémům řešeným regulátorem. Článek 7 popisuje případ, kdy návrh rozhodnutí, který již prošel veřejným připomínkováním, musí být dále oznámen Evropské komisi a ostatním národním regulačním autoritám členských zemí. Regulační autorita musí vzít na vědomí všechny komentáře obdržené od Evropské komise a ostatních regulačních autorit.

Následně národní regulační autorita vydá opatření regulující povinnosti vyplývající z významné tržní síly (univerzální služba atp.).

Ing. Klára Šebestová
Central European Advisory Group
Betlémská 1
110 00 Praha 1
Tel.,fax: 222 22 0500
ksebestova@ceag.cz
www.ceag.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)

- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)